

# SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Nemčijo:

celo leto skupaj naprej . . . . K 50—	celo leto naprej . . . . K 55—
pol leta . . . . 25—	
cevt leta . . . . 13—	
na mesec . . . . 4,50	celo leto naprej . . . . K 60—

V pisanjem glede inzertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakom.  
Upravnštvo (spodaj, pritiče, levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan sčetor, izvenčni nedelje in prazniki.

Inzerti se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Postano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev.

Pri večjih inzertijah po dogovoru.

Novi naročniki naj posiljejo naročino vedno po nakaznicu.

Na samo pismene narocbe brez posiljave denarja se ne moremo nikakor ozirati.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodit ponj:

celo leto naprej . . . . K 48— | četr leta naprej . . . . K 12—

pol leta . . . . 24— | na mesec . . . . 4—

**Posamezna številka velja 30 vinarjev.**

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se nevračajo.

Uradništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadstr. levo), telefon št. 34

## Zgodovinski dnevi v Belém gradu.

V.

Drugi dan se je nadaljevalo zasedanje delegacije Veča. Na dnevnem redu so vsak dan pereča vprašanja predhoda v normalne razmere, ureditev centralne vlade in osrednjega državnega ministarstva, vprašanje odgovornosti, vprašanje kompetence deželnih vlad, razmerja med deželnimi vladami in državnim ministarstvom, med deželnimi zbori oziroma pokrajinskimi sveti in novim državnim večem; vprašanje jednotnega nastopa vseh strank, vprašanje kompetenc, vprašanje ustavnih svobosčin, začasne ureditve do konstituante, grupacije raznih struj v skupine, vprašanja o urejanju vojske, o pariteti vseh pokrajin, o uvozu in obskrbi vseh delov naše države, vprašanje prometa, valute, zastopstva na zunaj in seveda pred vsem in v glavnem vprašanje izstopa pred svetom, vprašanje osvobajenja našega zapada izpod grabežljive Italije in osiguranja naših zapadnih mej in našega morja, ter v zvezi s tem posvet o potrebnih ukrepilih in osebah, ki imajo biti nositelji in zastopniki volje našega naroda na mirovni konferenci ter informatorji velikega sveta o naših prilikah in pravičnih zahtevah. Seveda mi se iz lahko razumljivih razlogov ni dovoljeno, niti mogoče, priobčiti vse te razgovore širšemu občinstvu — kadar se te dalekosežne razprave končajo, jih nadaljuje predsedstvo, naš dosedanji prvi skupni kabinet, zajedno z onimi predstavniki srpske vlade, ki se nahajajo doslej v Beogradu. Konstatirati je treba v glavnem popolno soglasje z ozirom na dosedanja vprašanja. V kolikor v nekaterih točkah še radi odstotnosti dr. Korošca in srpskega kabineta ni bilo mogoče doči do zaključkov, jih smemo v kratkem pričakovati.

V torku povabila je člane in posločnike delegacije srpske vlade na skupno večerjo. To je bil prvi skupni javni nastop in govor, izrečeni pri tej priliki, niso bili običajne združice. Od strani srpske vlade so prisostvovali bivši minister finančne in privrede dr. Miko Popović, vojni minister general Mihajlo Rašić, slavni vojvod Mišić, vrhovni štabni komandant, minister financ Stojan Protić, bivši fin. minister dr. Momčilo Ninčić, pravosodni minister Marko Gjuričić, minister notranjih del Ljuba Jovanović, predsednik kasacijskega stola sivolski Mihajlo Jovanović ter znani veletržci, odlični člani raznih tukajšnjih strank gg. Toša Mihajlović, Marko Vučetić, Tatomer Petronijević, Jefto Pavlović in mnogi drugi ugledni beogradski meščani.

Pri skupnem stolu je minister notranjih del g. Ljuba Jovanović nagovoril prisotne nekako tako-le:

"Poslovili smo se s preteklostjo in se ob tem slovesu spominjam vseh naših predhodnikov, ki so se borili za idejo, ki se nam je sedaj uresničila. Vodila nas je vedno jaka in silna vera, da bomo vkljub vsem žrtvam dosegli, kar nam je bilo pred očmi. S tem, da se spominjam svoje skupne prošlosti, si obljubljamo, da hočemo v isti smeri delovati in v nadalje za skupni in jedinstveni naš napredek." Govornik omeni davne prijetke našega jednotnega kulturnega dela od Soluna pa daleč na sever preko vseh naših pokrajin do Moreve, svetih bratov Cirila in Metoda, spominja se dolge dobe suženjstva in naših političarjev pesnikov, pisateljev, spominja na to, da smo imeli i Trubarja, Gundulija, Kačiča, Strossmayerja, Račkega, Vraza, Iliju Gurešanina, knjaza Aleksandra in Mihajla, ki da so se borili vede ali nevede za jedno in isto idejo, za veliko svobodno narodno državo, za skupno narodno kulturo, za jedinstvo od Jadranske do Vardara, izkratka za Jugoslavijo. Naši najboljši možje Slovenci Hrvati in Srbi so za to idejo delali, naša mladina je verovala v njeno ustvaritev tudi takrat, ko je bilo zrelemu možu težko verjeti. In res, samo naše moči so bile preslabе. Zgodovinski naši nasproti so nam vezali roke, nam jemali hrano in zrak, držali nas v verigah in suženjstvu. Na znotraj nas je delilo nasprotje izmed štirih interesnih sfer, ki so se križale v nas samih: Dunaj, Rim, Vizant in Pešta so nas kosali in razkosal. Od Alp do Balkana stvorjene so zaprake, meje, države, sile, ki so nas pokoravale in delile vsaka na svojo stran. Toda niso nikdar dosegle onega, kar so nameravale. Vkljub strupu, ki je

Dunaj, 19. decembra. Transport češko-slovaških legionistov, ki so se borili na italijanski strani proti Avstriji, se vrše v spremstvu italijanskih častnikov. Na potu preko avstrijskega ozemja so bili Čehoslovaki na različnih postajah predmet žalitev s strani nemškega prebivalstva. Italijanska vlada je z ozirom na to poslala dunajski vladu ultimatum, v katerem kategorično zahteva, da se krivci strogo kaznujejo in da dunajska vlada za kazen plača 100.000 K v zlatu do 23. decembra t. l.

Dunaj, 18. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Korespondenca narodne skupščine javlja: 4. decembra so v Wörglu razorozili in razčlili čehoslovaške legionske, ki so bili v italijanskih uniformah in med katerim je bilo baje tudi nekaj italijanskih častnikov, ter so oplenili njihove krovce. Te častnike in vojake so v Lincu zadržali in množično jih je pretila. Zaradi teh dogodkov je italijansko vrhovno poveljništvo od nemško-avstrijske vlade zahtevalo zadoščanje in nemško-avstrijska vlada izplača za te razčlavite italijanskim vojaškim oblastom v Inomostu 100.000 frankov v zlatu v poravnavo za napade v Lincu in Wörglu. Tem pogojem morajo zadostiti do polnoči od 22. do 23. decembra. Sicer bi se italijansko vrhovno poveljništvo odškodovalo z nemško-avstrijskim imetjem. Ravnateljstvo državnega sveta je sklenilo ugoditi tem zahtevam.

## Zavezniške države Italiji niso naklonjene.

Trst, 17. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Vest o nasilnem in samolastnem ter nezakonitem postopanju italijanskih okupacijskih oblasti nasproti jugoslovanskemu življu v zasedenem ozemlju je vzliz strogemu izoliranju, ki ga izvajajo Italijani, vendar prodrla v širšo javnost. »Secolo«, milanski demokratični list, piše 14. t. m. med drugim: V tisku neutralnih in zavezniških držav so objavljeni z mnogimi podrobnostmi razni incidenti, ki so se dogodili med nami in Jugoslovani v zasedenem ozemlju na jadranskem Primorju. Opisani so nekateri dogodki, ki so se vrili pred sklepom premirja in po njem: objavljene so obtožbe in protesti, ki so izšli od Narodnega Veča v Zagrebu; trdi se, da so bile po zavezniških vladah sklenjene gotove odredbe z ozirom na nas in na Jugoslovane. O vsem tem ni bilo dovoljeno govoriti v Italiji. Gotovo brzjavke so dosegli iz Londona in Pariza edino v naslovom lista, ki so mu bile namenjene, vse drugo do podpisa korespondenta je zbrisala cenzura. Javnost je bila vsled tega v popolni nejasnosti. Naša vlada se ni pobrigala, da bi vsaj v inozemstvu dementirala proti nam objavljene obtožbe. Prejšnje misli vladu, da je bolj pametna in bolj učinkovita politika, če se pokrije nad vse plăšč tajnosti. Bomo videli, kakšen bo uspeh. Ne smemo se čuditi, če nam javno mnenje v nevtralnih in zavezniških državah ni posebno naklonjeno.

### Izljani vidijo strahove.

Trst, 17. decembra. (Ljub. kor. urad.) Pod naslovom »Naša vzhodna meja in dober tek Jugoslovani« razpravlja bolonjski list »Il Resto del Carlino« dne 12. decembra z ozirom na članke italijanskega časopisa k določitvi novih italijanskih mej, pri čemer naj se ozira na narodne in zgodovinske pravice, na topografske in zemljepisne elemente, na gospodarske faktorje in predvsem na vojaško važnost, ki naj je imajo te meje. — List prinaša znano, vendar ne povsem točno jugoslovansko etnografsko karto, katero komentira s slednjimi opazkami: »Ta država, ki se ni še redila, si je postavila meje velike oblasti. Na vse strani sili brezidno z ovinkami in izbočki v tuje ozemlje: na Ogrsko do onkraj Szegedina, v Romunijo do onkraj karpatke poroke, v Albaniju do Skadra, v Makedonijo skoro do Soluna. V Italiji — se zadovoljuje Jugoslovani z zahtevi dobrega dela Furlanije (!), vstevši seveda Videm. Ne omenjam več istriskih in dalmatinskih otokov, ki bi morali postati operativno izhodišče za napade proti jadranski obali Italije. — Pa to nevarnost ni smatrati za šalo, kajti nova srbsko-hrvatsko-slovenska država bo kompaktna skupina mnogih milijonov prebivalcev, ki postanejo še bolj številni, če se pridruži Jugoslovani in se zberejo v eno kraljevino. Po tem zakonitem kurzu se bo moral v ozemlju, zasedenem po italijanskih armadi preko meje kraljestva zamenjati: blagajnske obveznice po 1 lir serije 91 za kron 2,50, blagajnske obveznice po 2 lir serije 61 za kron 5—, državne bankovce po 5 lir serije 3183 do vstevši serije 3212 za K 12,50, državne bankovce po 10 lir serije 2561 do vstevši serije 2590 za K 25—. Začenši z dnem in do roka, ki bosta se določena, bo vsakdo imel pravico zahtevati zamenjavo omenjene blagajnske obveznice in državnih bankovcev v krone po določenem klijuču. Kdor bi se branil, sprejeti ta denar v plačilo po navedenem menjalnem klijuču, bo izročen vojaškemu sodišču in kaznovan z zaporedom do treh let. Odredba je datirana z dne 9. decembra 1918 in je bila razglasena v današnjem uradnem listu. — Vojške in begunske podpore ter pokojnine se bodo izplačevali v tem denarju in po zgoraj navedenem menjalnem klijuču.

festacijam sovraštva proti Italiji. Spriča današnje krize, mnogokrat povečane po francoskih slučajih ali neprostovoljnih hujšanjih, bodo danes ali jutri zastopniki vlad ob teh držav brido izmenadi. Naši častniki, naši mornarji in naši vojaki, sklepa počelo, so sicer potpreljivi, toda do gotove meje.

### Rimski župan v Trstu.

Trst, 17. decembra. (Lj. k. u.) Sindaco (župan) mesta Rima, knez Prospero Colonna, je v spremstvu več rimskih mestnih svetnikov prišel predvčerjšnjem pooldini v Trst na obisk. Na kolodvoru so ga sprejeli tukajšnji sindaco dr. Valerio in drugi v civilni in vojaški dostojanstveniki. Včeraj zjutraj je principe Collona prišel s spremstvom na tržaški municipij, kjer ga je svenčanost sprejel tržaški župan. Ob župana sta imela navdušene govorje. Naglašala sta trpljenje in muke italijanskega mestnega prebivalstva, ki je toliko let tako željno pričakovalo združenja »zveste rimske hčerke, Trsta, z materjo Italijo«. Na Velikem trgu pred magistratom, sedaj »Trgom Jadrvenosti«, se je zbral dokaj mladine z zastavami in italijanskih vojakov, ki so pričakovali rimskemu in tržaškemu županu navdušene ovacije. Godbe so zasvirale narodne himne. — Po obisku Krasa in goriške bojne fronte se je sindaco knez Collona danes vrnil v Italijo. Na njegovem povabilu bo tržaški župan dr. Valerio povodom sprejema predsednika Wilsona prišel v Rim.

### Lira in krona.

Trst, 17. decembra. (Lj. k. u.) Vrhovno poveljništvo italijanske kraljeve armade je odredilo zakoniti kurz italijanskih blagajnskih obveznic (buoni di cassa) in italijanskih državnih bankovcev, toda le nekateri nižje navedenih serijs, in sicer v zmislilu odredbe z dne 26. novembra 1918, ki je do sedaj določala le fakultativni kurz za vojaške in javne blagajne, po klijuču: 40 italijanskih centesimov za eno kruno. Po tem zakonitem kurzu se bo moral v ozemlju, zasedenem po italijanskih armadi preko meje kraljestva zamenjati: blagajnske obveznice po 2 lire serije 61 za kron 5—, državne bankovce po 5 lire serije 3183 do vstevši serije 3212 za K 12,50, državne bankovce po 10 lire serije 2561 do vstevši serije 2590 za K 25—. Začenši z dnem in do roka, ki bosta se določena, bo vsakdo imel pravico zahtevati zamenjavo omenjene blagajnske obveznice in državnih bankovcev v krone po določenem klijuču. Kdor bi se branil, sprejeti ta denar v plačilo po navedenem menjalnem klijuču, bo izročen vojaškemu sodišču in kaznovan z zaporedom do treh let. Odredba je datirana z dne 9. decembra 1918 in je bila razglasena v današnjem uradnem listu. — Vojške in begunske podpore ter pokojnine se bodo izplačevali v tem denarju in po zgoraj navedenem menjalnem klijuču.

### Soc. dem. obč. odborniki odlože mandate.

Trst, 15. decembra. (Lj. k. u.) Vrhovno poveljništvo italijanske kraljeve armade je odredilo zakoniti kurz italijanskih blagajnskih obveznic (buoni di cassa) in italijanskih državnih bankovcev, toda le nekateri nižje navedenih serijs, in sicer v zmislilu odredbe z dne 26. novembra 1918, ki je do sedaj določala le fakultativni kurz za vojaške in javne blagajne, po klijuču: 40 italijanskih centesimov za eno kruno. Po tem zakonitem kurzu se bo moral v ozemlju, zasedenem po italijanskih armadi preko meje kraljestva zamenjati: blagajnske obveznice po 2 lire serije 61 za kron 5—, državne bankovce po 5 lire serije 3183 do vstevši serije 3212 za K 12,50, državne bankovce po 10 lire serije 2561 do vstevši serije 2590 za K 25—. Začenši z dnem in do roka, ki bosta se določena, bo vsakdo imel pravico zahtevati zamenjavo omenjene blagajnske obveznice in državnih bankovcev v krone po določenem klijuču. Kdor bi se branil, sprejeti ta denar v plačilo po navedenem menjalnem klijuču, bo izročen vojaškemu sodišču in kaznovan z zaporedom do treh let. Odredba je datirana z dne 9. decembra 1918 in je bila razglasena v današnjem uradnem listu. — Vojške in begunske podpore ter pokojnine se bodo izplačevali v tem denarju in po zgoraj navedenem menjalnem klijuču.

### Italijanske nasilnosti v Zadru.

Split, 18. decembra. Iz Zadra javlja: Italijanski povelnik je snoči z vojaško silo zasedel tiskarno »Narodnega List«. Današnja številka, ki je bila ravno v tisku, je ostala nedovršena. V prostorih tiskarne stražijo karabineri. Vstop v tiskarno je prepovedan, istotno tudi lastniku tiskarne.

Cres, 18. decembra. Italijani so odpovedali vsem jugoslovanskim uradnikom službe in jih pregnali z otoka. V samostanu konventualcev so izvedli hišno preiskavo, ki je trajala tri ure. Prebrskali so vsak kot, nasi pa niso nicesar. Njih postopanje je napravljeno proti provincijski Miloševiču, ki je danes edini tolažnik in vodja naroda na otoku.

</div

ga poveljnika kapitana dr. Pivko iz Maribora, ki je šel 5. t. m. v Rim v sreho pogajani, da se dovoli jugoslovanski legiji prost pot domovino.

Legija je bila internirana dne 4. pr. m. Legionari so nastanjeni z drugimi avstrijskimi vietniki v barakah, ki so obdane krog in krog z žicami. — Jugoslovanska legija ima sedem stotnih, ki so bile porazdeljene no eno stotinjo v vsaki ital. armadi. — Jugoslovanski vietniki so se trumoma javliali k tei legiji, a italijska vlada jih ni hotela sprejeti kot kombatante kakor Čehoslovake, ki so se razvili v velik zbor. Jugoslovani so bili dodeleni po večini v delavske oddelke, kjer so delali za fronto razne urde, iarki in oporišča. Italiani so z njimi postopali ves čas zelo strogo. Ko je leta 1916 dala ruska vlada 25.000 avstrijskih vietnih Italijanov v zameno za Slovane, so jugoslovanski fante zaston pričakovali, koga jazmed nih zadene izmena. Jugoslovane je tičala zla usoda italijskega sovraštva.

Povedala sta, da so 14. dec. 1916 zarli 30 avstrijskih jugoslovenskih narodnosti, med katerimi je bil tudi gori imenovan narednik v 18 metrov globok stolp v trdnici Begatto pri Genovi, ker se niso hoteli podvredeti terorizmu nekega vietnega madžarskega štabnega narednika. Bili so zaprti v vlagi in temi te voline celih 20 dni ob kruhu in vodi, ki so to sruščali dol po vrveh. Na dnu voline so ležale kosti tam poginjenih vietnih arabskih Beduinov izza libitske vojne.

## Krizi v novem ministru.

Belgrad, 18. decembra. Ministrska kriza bo rešena jutri. Računa se z govorstvo, da bodo imenovani vsi ministri, kakor so bili razglaseni prvji. V petek bo ministrstvo zaprskeno, na kar se vrnejo delegati Narodnega veča, ki se še nahajajo v Belgradu, v Zagreb, oziroma Ljubljano.

### Srbse oblasti na potu v domovino.

Bakar, 18. decembra. V Bakarski zaliv je priplula angleška križarka s srbskim transportom pod vodstvom generala Ljuba Milića. Na parobrodu se nahajajo štiri oddelki vojnega ministrstva, nadalje osobe žlezniškega ravnateljstva, osobe pravosodnega ministrstva, osobe ministrstva za notranje zadeve ter tri inozemske komisije. Transport spremila 307 vojakov. Skupno se nahaja na brodu 635 oseb, ki se bodo vse peljale preko Zagreba v Belgrad.

## Iz Češke.

### Dr. Masaryk na povratku.

Praga, 18. decembra. (Ljub. kor. ur.) »Pravdu Lida« poroča, da pride predsednik Masaryk jutri ob 4. popoldne v Budanje, kjer bo prenočil. Drugi dan se odpelje v Prago.

Praga, 18. decembra. (Ljub. kor. ur.) Čeho-slovaški tiskovni urad zagotavlja, da so izvodki nekaterih dunajskih listov iz intervjuja francoskega lista z Masarykom nepopolni in deloma napaci, zlasti izrek Masarykovih krvdivih glede vojne. Masaryk ni izjavil, da so krivi Hohenzollernci in Habsburžani itd., marveč je po francoskem izvirniku rekel doslovno: »Krvida Habsburžan je večja nego kriva Hohenzollerse.«

Praga, 17. decembra. (Ljub. kor. ur. — K. B.) »Narodni Listy« objavljajo dopis, kjer se zahteva razputst trgovske zbornice mesta Liberec in upravna komisija, sestojeca iz zastopnikov obeh narodnosti.

Praga, 18. decembra. (Ljub. kor. ur.) Iz nowo zasedenih krajev na Češkem ni nič posebnega poročati. Povod je mjer in red. Strelski polk št. 30 je dne 16. decembra zasedel Moravsko Ostravo. Šest stotnih je zasedlo Znojem popolnoma mirno.

Opava, 18. decembra. Danes popolne so zasedle čeho-slovaške čete mesto Opava.

## Iz Avstrije.

### Preiskava proti generalom.

Dunaj, 18. decembra. (Ljub. kor. ur.) V danasni seji narodne skupščine je prišel na razpravo zakonski načrt o ugotovitvi o sklicanju konstituante in o volilnem redu zanj. Zbornica je po daljši debati sprejela § 2 do 43 zakonske predloge o volilni pravici za konstituanto. Izvolila je odsek, ki naj kolikor mogoče kmalu izvede zbornične sklepe o tem zakonu. Državni kancler dr. Renner je naznani, da prehena funkcijska doba provizorne narodne skupščine z dnem, ko se sestane redna konstituanta.

Dunaj, 18. decembra. (Ljub. kor. ur.) Provizorna narodna skupščina je danes nadaljevala drugo čitanje zakonske predloge o sklicanju konstituante in o volilnem redu zanj. Zbornica je po daljši debati sprejela § 2 do 43 zakonske predloge o volilni pravici za konstituanto. Izvolila je odsek, ki naj kolikor mogoče kmalu izvede zbornične sklepe o tem zakonu. Državni kancler dr. Renner je naznani, da prehena funkcijska doba provizorne narodne skupščine z dnem, ko se sestane redna konstituanta.

Dunaj, 18. decembra. Bivši cesar Karol se preselil s svojo rodbino te dni iz Eckartsaua na svoje posetvo Schlosshof na Moravskem polju.

Steyer, 18. decembra. Danes dopolne so dospeli semkaj v dveh avtomobilih čeho-slovaški vojaki pod vodstvom nekega čestnika, da ustanovali ondi čeho-slovaško radiostacio. Naznani so, da bo ta provizorična štacija ostala tu samo 12 dñi, to je toliko časa, kolikor se bodo peljali po tej železnici transporti čeho-slovaških legij, ki se vračajo iz Italije.

## Iz Madžarske.

Budimpešta, 18. decembra. Francoske vojaške oblasti so zasedle vse poštné in brzjavne urade. Oddajali se ne sme nobenih brzjavčnih privatnega značaja.

Budimpešta, 18. decembra. Vrhovni romunski poveljnik je sporočil ogrski vladi,

da ima kot ob strani entente se bojujoča sila Romunska pravico, zasesti dele ogrske dežele. Ententne čete bodo zasedle v zvezi z romunskimi ozemljem do Tisse, Srbi ozemlje do Doneve, nižino pa angleške, francoške in grške čete. Ogrska vlada se je danes pozno v noč posvetovala o tek ukrepih ter sklenila, poslati ententi protest.

Budimpešta, 18. decembra. Vojno ministru je izdalo slediči razglas:

Cehi: Predne straže čez Poprad in Iglo prodriajoči čet so doseglo Markusfalvo v Kestmar. Romuni: Predne straže stoje pri mostu čez Maroš. Poljaki: Čez Lublu prodriajoče čete so doseglo Podolin.

## Iz Nemčije.

Dunaj, 18. decembra. Berlinski listi poročajo, da se vršila v mestu Metz po zasedbi francoske čet ropanja in plenjenja. Korespondenčni urad javlja po poročilih »Lyoner Progressa«, da so Nemci oplenili po odhodu francoskega predsednika Počareja šest trgovin. »Lyoner Progress« poroča, da so več Nemcev aretrirali ter bodo obsojeni v prisilno delo.

Berlin, 18. decembra. Po poročilih listov so se vršila med Francijo in Poljsko pogajanja, v katerih se je sklenilo, da bo Francija zahteve Poljske na mirovnem kongresu z vsemi silami podpirala, da se meja med Poljsko in Nemčijo ustanovi kar najboljše Berlinu.

Berlin, 18. decembra. Strajk v premagokopu v Sleziji se nadaljuje. Danes ponosi je izbruhnil štrajk tudi pri nekaterih berlinskih listih, tako, da niso izšli listi: »Berliner Tageblatt«, »Vossische Zeitung«, »Lokal - Anzeiger« in »Morgenblatt«.

## Razne vesti.

### Mirovne konference.

Rotterdam, 17. decembra. (Lj. k. u. — B.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča: Koncem tega tedna pride Lloyd George v Pariz pozdraviti predsednika Wilsona. V prisotnosti zastopnikov ostalih zaveznikov se bodo takoj pričela pogajanja o provizornem miru, ki jim bo prisostvoval predsednik Wilson. Pričakujejo, da bodo končane v enem tednu in da se bo sestala glavna konferenca v prvem januarju v tednu. Wilson se bo udeležil tudi teh sej, vsaj za dobo dveh ali treh tednov. Koncem januarja ga pričakujejo v Londonu, kamor ga povabita kralj Jurij in angleška vlada.

### Kneginja Jelena v Stockholm.

Trst, 17. decembra. (Lj. k. u.) »Corriere della Sera« poroča iz Stockholma, da je dosegla tjačaj kneginja Jelena, hči kralja Petra v sopronarskem kraljevem kneza Ivana Konstantinovičem. Pod boljeviškim režimom je bila aretirana, kakor druge kneginje, in so jo imeli štiri meseca ujetjo v Permu. Potem so jo odvedli v Moskvo, kjer je bila osvobojena vsled posredovanja norveškega poslanika.

### Nova portugalski predsednik.

Lisbona, 16. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Reuterjev urad poroča: Admiral Castro je bil s 137 glasovi izvoljen za predsednika republike.

### Helgolandski otok.

Amsterdam, 17. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Po nekem tukajšnjem listu je zaiteval vojaški edenec lord Sydenham v počitniški listi »Times«, naj se otok Helgoland razroži in naj pride pod dansko suverenost, ali naj se ga vrne Angliji z jamstvom, da se utrdne ne bodo obnovile, ali pa se ga, če ostane v nemški posesti, uniči tako, da se ga more uporabiti le kot signalno postajo.

★

Pariz, 17. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Agenze Havas oroča: Finančni minister Klotz je danes v zbornici predložil zakoni načrt o provizornih kreditih za prve tri mesece leta 1919. Krediti v skupnem znesku 10,529,640,000 frankov so namenjeni za vojaške in izredne civilne izdatke. Med drugim je dočlenjen za vojne izdatke 7,225,242,000 frankov, za obnovo industrije 694,550,240 fr., za mornarico 508,076,000, za trgovino 632,258,000 in za blokado in za odrešeno ozemlje 301,658,500 frankov.

### Pariz, 17. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Nota agencije Agenze Havas pravi, da se bodo pogajanja o prehodnem miru prekone začela v prvi polovici meseca januarja.

Mühldheim, 18. decembra. (Ljub. kor. ur.) Včeraj popoldne je prišlo čez renski most pri Neuburgu približno 50 družin iz Alzacije, večinoma uradnikov in Vsenemčev iz Mühlhausna v Alzaciju, ki so moralci zapustiti svoja stanovanja. Nadaljnji transporti beguncev še pričakujejo.

Amsterdam, 18. decembra. Lloyd George ima v parlamentu večino 115 glasov nad vsemi opozicionalnimi strankami.

## S Koroške.

Celovec, 18. decembra. (Lj. k. u.) Dunajski urad poroča: Na brzjavni protest, ki ga je Narodna vlada v Ljubljani poslala tukajšnji deželni vladni radi dogodkov v Grabščajtu, je deželna vlada v Celovcu poslala ljubljanski Narodni vladni dolgovezem odgovor (— naravno, da ga ne moremo podati v celoti — op. uređ.), v katerem se trudi dokazati, da so jugoslovanske čete v Grabščajtu napadle nemške oddelke in da se z grabščajskimi dogodki ni kršila pogodba za premirje. Končno naglaša: Ponovno opozarjam, da so bili naši dne 9. t. m. v Ljubljano poslani zastopniki oblaščeni, lojalno in z največjo pripravljenostjo omogočiti dogovor, ki bi končno prinesel ubogemu prebivalstvu mir in varnost in bi ščitil nemške dele Koroške do definitivne ureditve vseh spornih vprašanj na mirovni konferenci pred brutalnimi nastopi tamošnjih čet. Ljubljanski Narodni vladni je pač znan, da se pogajanja niso razbila ob naši nepostljivosti, marveč le ob stališču tamošnje vlade, da brezobzirno uveljavlja svojo moč v nemškem ozemlju Koroške. Le nasprotna stran krši pravo, vsed Česko jugoslovenske čete v Grabščajtu napade najenergičneje proti sklepom izvajanjem Narodne vlade in odločno odkljanja vsako odgovornost za posledice. Deželna vlada v Celovcu je v interesu prebivalstva in vzdrževanja miru in reda v deželi vedno pripravljena stopiti s

tamošnjo Narodno vlado v nova pogajanja, ne bo pa nikdar interesov nemškega prebivalstva in deželi žrtvovala imperijskični način politiki.

Celovec, 18. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Tiskovni urad koroškega deželnega odbora oroča: V Malemu sv. Vidu se je dogodilo tole: 15. t. m. ob enajstih dopoldne je šel poročni Trattnegger s sedmimi možmi kot patrulja proti Malemu sv. Vidu. Med potom je vzliz gasti megli zapazil sovražno patruljo. Naša patrulja je šla proti Malemu sv. Vidu naprej, in te vasi so streljali naši napadli z ročnimi granatami. V boju je ujela enega sovražnega častnika in dva moža. Ker ujetniki niso znali nemški in ker niso tolmača, so jih odpeljali s prihodnjim transportom.

Celovec, 17. decembra. (Lj. k. u. — K. B.) Uradnica pliberškega »Uniona« inženirja Hugoona Stadlerja, so jugoslovanski vojaki aretrirali in odvedli v Sv. Jakob.

## Politične vesti.

= Shod JDS v Mariboru. Kakor je že znano, bo govoril v nedelji 22. t. m. načelnik JDS dr. Ivan Tavčar v krovu strankinih pristavev. Neizmerno je število vprašanj, ki čakajo ob narodni meji rešitev in razumivo je, da sam strankini načelnik početi na posvet v drugo našo Ljubljano — v naš Maribor. Tudi štajerski strankini podpredsednik dr. Kukovec pojde isti dan in Maribor. Pričakovati je plodonosnega dela v obilici nalag, ki nas čakajo v Mariboru.

### Za medvedovo kožo se pogajajo Nemci in Madžari.

Iz Pešte poročajo, da se tam vrše med avstrijsko in madžarsko vlado pogajanja glede 4 županij Požun, Sopron, Mošon in Zelezna, katere zahtevajo zase tako Avstriji, kakor Madžari. Baje so se že v toliko zjednili, da se ustvarijo iz vseh nemških naščelin v teh komitatih nova upravna okrožja, v katerih bi bila vsa uprava v nemških rokah in v katerih bi veljal kot utradni in učni jezik nemščina. Vendar pa bi ta upravna okrožja pripadala tudi v bodoče madžarski republiki. Znajo je, da v teh okrajih živi mnogo slovenskega prebivalstva, za katerega pa se nemška in madžarska gospoda cisto nič ne briga. Ker pa o bodoči usodi teh pokrajin ne bodo odločevali ne Nemci, ne Madžari, se lahko prigodi, da te pokrajine ne bodo pripadle niti enim, niti drugim, marveč da bodo tvorile koridor, ki ima vezati Češko in Poljsko z Jugoslavijo.

= Štajerske železnice kot vojna odškodnina. Giraška »Tagespost« je v torki pričela uvodnik, katerega vsebine je približno tale: »Inozemski velekapitalisti — po preteži večini francoski lastniki prioritet južne Železnice — in vajo namen uveljaviti svoj vpliv pri mirovnih pogajanjih v tej smeri, da bi se oddale one proge državnih železnic, ki se nahajajo v direktni zvezi s progom Južne Železnice Dunaj-Trst, kot kompenzacija za vojno odškodninske zahteve ter se priklopile omrežju Južne Železnice. Pogajanja o tem vprašanju so se baje že pričela v Švici.« Koncem svojega članka pravi »Tagespost«: »Mi Štajerci ne smemo brezdelno čakati na ta ogroženje preokret; naša dolžnost je, da pravočasno nastopimo proti temu načrtu in izjavimo, da je vojna nam zaled že dovolj ţrtv in da nečemo, da bi močno stalo glavo, se je približno dočleniti naši železnični objekti v drugi težke deli. Nato so ga prideli v Štajerci, da bi se odzvali naši železnični objekti v Štajerci.« — Štajerske železnice so namenjene območju Štajerci, ki se nahajajo v direktni zvezi s progom Železnice Dunaj-Trst, kot kompenzacija za vojno odškodninske zahteve ter se priklopile omrežju Južne Železnice. Pogajanja o tem vprašanju so se baje že pričela v Švici. Koncem svojega članka pravi »Tagespost«: »Mi Štajerci ne smemo brezdelno čakati na ta ogroženje preokret; naša dolžnost je, da pravočasno nastopimo proti temu načrtu in izjavimo, da je vojna nam zaled že dovolj ţrtv in da nečemo, da bi močno stalo glavo, se je približno dočleniti naši železnični objekti v Š

**Korespondenčni urad Narodne vlade SHS v Ljubljani** se je preselil v Dvorec na Kongresnem trgu, prvo nadstropje na levi ob zborovalnicami. Niegova sedanja telefonska številka je 227.

**Komisija za preskrbo vračajočih se vojnikov** v Ljubljani. Turški trg št. 4. I. nadst. iavlia, da so se zglašili vojni invalidi, ki bi bili pripravljeni spremeti naslednja mesta: 1 bančni uradnik (abiturient), 1 urad. asistent, 1 književodnik, 20 pis. pom. uradnikov, 1 plačilni natakar s kavcjo, 6 pisarniških slug, 7 trg. in poštnih slug, 1 solski sluga, 12 pažnikov, 1 krojaški počnnik, 1 oskrbnik, 1 pismonoša, 11 vratarjev, 2 žel. sprevodnika, 1 drž. uradnik, 1 tiskar, 1 trg. pomčnik, 6 za lahka dela in 1 dacar. Prosi se, tozadne urade in delodajalec, da zglaže prostota mesta pri gorilomenovanju komisiji.

**Biožene počitnice** trajajo vsled odredbe poverjenštva za uk in bogoslužje od vstete nedelje, 22. decembra 1918, do vstete četrtega, 2. januarja 1919.

**Adelsberg ali Postoina?** O tem se sedaj preprijava ital. listi, »Gazzetta di Venezia«, piše v posebni notici z ozirom na dopis nacionalističnega lista »Idea nazionale«, v katerem se poslužuje nemškega imena A. d. l. s. b. e. r. g. Ime »Adelsberg« je nemškega izvora, domače ime je »Postoina«, ki ga so Benečani spremeni v »Postoian« (zn. beri ni). Lahko se ga pusti popolnoma takega, kakor ga izgovarja Slovensci in kakor je napisan na zeleniški postali. Celo avstrijski komisari, ko so se pozajali z benečansko republiko, so vedno pisali Postoina ali Postoian v svojih pismih. Da se je ime »Adelsberg« v zadnjem stoletju tako razširilo, je pripisovati zgoli okolnosti, da so se ga posluževali Nemci na lepalkih, s katerimi so po vsem svetu delali reklamo za znanimenito postoinskoiamo.

**Kdo ve kaj o Kumeli Cirilu,** enol. četvrtovodji iz Ljubljane, služecem pri 17. pešpolku, 28. julija 1916 je prešel v rusko vjetništvo. Pozneje je služil baje kot praporščak v srbski armadi. Zadnjikrat se je oglasil iz Taškentta 14. junija 1917. Prosi se, naj se pošlje pojasnila na njegovo mater: Kumeli Josipina, Karlovska cesta 7, Ljubljana.

**Italijansko finančno nadzorništvo** v Trstu je naznanilo, da je kupovanje s tobačnimi izdelki s strani oseb, ki niso pooblaščene za prodajo, strogo prepovedano ter da i. nenooblaščeni prodajalec, kakor tudi kupec zagreje finančni prestopek, kazniv v smislu § 316 in 317 finančnih kazenskih zakonov. Z ozirom na to, da se nezakonito kupovanje s tobačnimi izdelki razširila vedno bolj in bolj, zlasti po javnih trgih, bo finančna oblast kar natožje postopala proti kršiteljem tozadnih odredb.

**Zavod za pospeševanje obrti** je prejel manjšo možnost karibida, katerega bo razdelil med obrtnike. Interesenti naj priglase svoje potrebujo pisanemo na zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani. Dunajska cesta št. 22. 1 kg karbida stane K 80 vin.

**Zdravstveno stanje mestne občine Hubljanske** v času od 8. do 14. decembra. Rodilo se je 8 otrok, med njimi 1 mrtvorojen, umrlo je 38 oseb, med njimi 22 dojenčinov in 16 tujevcov, za težko umrlo 4 osebe, med njimi 2 tujevcov, vsled mrtvoudu 3 osebe, za različne bolezni 19 oseb, za pljučico 7, za influenzo 5, med njimi 1 tujevec.

**Oproslavi narodnega praznika uvidnjenja države SHS** poročajo iz Radovljice. V soboto 14. t. m. so počivali vsi uradi in obrati in pouk v javnih šolah. Raz vse hiše so plapolapile jugoslovanske trobojnice. Zvečer od 8. do 9. je bila splošna razsvetljiva. V nedeljo donoldne je bila v župni cerkvi slovenska maša, ki se je udeležilo ogromno občinstva, dekleta in fante v pestrih narodnih nošah, vse tukajšnje uradništvo, srbska posadka itd. Monsignor Ambrož je imel raz leco prelep nagovor in prečital adreso Narodnega veča in odgovor regenta Aleksandra. Po »Te Deum« je občinstvo stое poslušalo »Lepo našo domovino« in srbsko narodno himno »Bože pravde«. V mnogih krajinah tega okraja so proslavljali narodni praznik s cerkveno slovesnostjo in z društvenimi prireditvami, s poučnimi shodi, v Jesenicah tudi z gledališko predstavo ondotnega gledališkega društva.

**Opozorilo.** Pri nedeljskem Slavčevem koncertu je dobro znana oseba, ki je bila opazovana, vzela črno zimsko suknjo, v desnem žepu riave usmiate rokavice, 3 kliči in cigarete. Dotična oseba naj, ako se hoče izogniti sodniskemu zasledovanju, prinese stvari na naslov: Josip Steinl, Ljubljana, Rimsko cesta št. 20.

**Izgnubila** sem od pol 5. do 5. na potu od Marijinega trga skozi Prešernovo ulico, Dunajska cesta do Kolizeja zlatu zapestnico z uro. Poštenega naiditelja prosim, da odda isto proti dobrni nagradi v trgovini Zankl sinovi, Marijin trg št. 1.

**Koncert** se vrši danes zvečer v restavraciji pri Maliču.

## Društvene vesti.

**Javno predavanje** priredi splošno slovensko žensko društvo danes, dne 19. grudna ob 8. zvečer v dvorani v Mestnem domu. Predava g. dr. Fran Mohorič: **O svobodni državi in njeni obliki.**

**Ceska obec v Ljubljani.** V ponedeljek, dne 9. t. m. se je v Ljubljani ustavilo društvo »Ceska obec v Ljubljani«. Društvo hoče goiti družabne in kulturne stike med slovensko in češko javnostjo v Sloveniji in reprezentirati tukajšnjo češko družbo. Za predsednika društva je bil izvoljen g. Jan Růžička, za podpredsednika g. Julius Hilbert. V odboru so gg. Tvrčák, dr. Kasal, Čermák, Čvančara, Sedlecký, Sekyrt, Martinec in Křivanc. Prijevale članov in pisma društva se prosijo nasloviti na društvenega tainika: Dr. ing. Mir. Kasala, Ljubljana, Hilsereva ulica št. 7.

**II. podpredsednik Zvezde jugoslovanskih železničarjev** je g. Poženel Valentin, prizni mojster drž. železnic in ne, kakor je bilo pomotoma zabeleženo. Železničar.

**Belgradsko časopisje proti Italiji.** Belgrad, 19. decembra. Belgradsko časopisje se intenzivno bavi z vpraša-

**Odbor ženske podružnice sv. Cirilja in Metoda v Ptui** priredil je dne 5. decembra 1918 Miklavžev večer s prostom zabavo. Čisti dobiček znaša 1515 K 64 v in odbor se vsem, ki so k tei prireditvi kar priponomogli, nai si bo z delom ali darilom, najlepše zahvaljuje.

**Akad. teh. društvo »Triglav« v Gradcu,** vabi vse svoje starejšine in člane radi bodočnosti društva na važen stestanek, dne 27. decembra 1918 ob 8. zvečer v Ljubljani. Kolodvorska ulica št. 3, gostilna Mikuž. — Odbor.

## Narodno gledališče.

**Iz gledališke pisarne.** Danes zvečer ob ¾. Ivan Cankarjeva drama »Kralj na Betainovič« za abonem. »Bc. V vlogi Jožefa Kantoria gostuje Ignacij Borštnik. — V petek, dne 20. t. m. se vprizori prvič v sezoni nanovo opremljena v uprizorjena Planchettova opereta »Cornevillski zvonovič« za abonement »A«. — V soboto, dne 21. t. m. se ponovi Cankarjeva drama »Kralj na Betainovič« za »C« abonem. »Ignacijem Borštnikom v vlogi Jožefa Kantoria. — V nedeljo, dne 22. t. m. po poldne ob 2. Speclarjeva otroška igra »Pogumno Tonček« za abonement »A«. — Zvečer opera »Prodana nevesta« izven abonementa. — Ker potrebuje gledališča nekaj statistov proti honorarju za predstavo »Cornevillski zvonovič«, prosimo, naj se reflektanti iavijo v gledališki pisarni.

**Iz gledališke pisarne.** Z ozirom na notico v »Slovenecu«, dne 17. t. m. pod napisom »Listnica uredništva« pripominjam: Marsikai in mnogo se da izvedeti v Ljubljani in tako je uredništvo »Slovenca« tudi »izvedelo«, da je gledališki kapelnik takoreč zakrivil, da ni bilo v nedeljo polnega orkestra v stolnici pri slovenski službi božji. Toda informator »Slovenca« je s to »vestjo« zagresil obrekanje, ker ni bil toliko pošten, da bi pojasnil tudi okoliščine, vsled katerih je kapelnik nastavil skušnjo na ono uro. Zapreke, ki so letošnemu gledališču ponovno ovirale pravilni razvoj in širitev prekinjenje je rodilo posledice, da celotni ensemble komaj zmaguje vsakodnevni repertoar. Tako je bilo možno, da je razpolagala drama z orkestrom za »Pogumno Tončka« samo pri generalni skušnji in je bil kapelnik zamagal voliti samo med dvemi možnostmi: da obdrži orkester pri skušnji ali pa, da ga drugim na razpolago in onemogoči tako večerno predstavo. Volil je tako, kakor mu je naročala dolžnost in korist gledališča.

## Prosvetna.

**Cankar govori.** Govori nam na gledališki pozornici, govori nam v predavalnici. Svečan je bil včerajšnji Cankarjev večer v Mestnem domu, ki ga je priredilo delavsko izobraževalno društvo »Svoboda«. Sodružnica Aloizija Stebjeva nam je povedala, da je bil pred letom še navzoč v tej dvorani pri predavanju, danes ga ni več. Govorila mu je lep spominski govor, pol miline in srčnega čutstva. Od boga nam poslan umetnik je bil Cankar, revolucionarna so njegova dela, ali ne v tem smislu, da bi kljuc na boji kravice, marveč da prekvasio srce in prizvejo ljudevino novo usodo. Svoja pota hodi, motil je idilo, kazen za to ni izostala. On je bil prvi, ki je zajemil iz proletariata, ki je vzel delavec v svoje spise. Obsojali so ga oni, ki so sami ebsodbe vredni. Ostal pa je velik in vedno bo živel med nami. Govor je izvenično dobro dobral gladek brezihin. Sledile so recitacije iz Cankarjevih del: »Zupančič je čital iz zadnjega knjižnega knjižnega »Bebar Martinac«, romaria, katerega je Cankar v svojih spisih vedno ljubil. Albrecht nam je podal par stvari iz »Erotike«, profesor Grošelj je čital »Hlapca Jerneja«, umetniško dovršeno, to je bilo, kakor da smo na gledališčem odrli gledali Jerneja, isčočega pravice in stražen požar ter grozivo negovo smrt. dr. Oblak je čital »Belo kriantemoc«, Kožak satiro o Anastazi von Šiševi, torej samo izbrano Cankarjevo gradivo, polno pesniškega poleta, žgoče satire, plemenitega boja za človeške pravice in boljšo našo splošno bodočnost, v kateri se mora dati pravica hlapcu Jerneju, v kateri bodo »Sv. Pravice« nemogoči in bo »kriantemoc« vstopila. Sklepno besedo je imel dr. Krajnher, ki nam je predložil Cankarja, kako se je v tem ločevalo duševno in telesno življenje. Orisal ga nam je tujca v naši javnosti ter mu ob sedmini njegove smrti zaklical: Slava! Stevilno občinstvo se je odzvalo klicu in zdelo se je nam, kakor da je šel po dvorani Cankarjeve duh zadovoljen, da se trudimo, spoznati njegove resnice vsaj po smrti njegovi.

## Najnovejša poročila.

Vdanostne brzjavke cerkvenih dostojanstvenikov.

**Beograd, 19. decembra.** Iz Zagreba je došla tale brzjavka: Po prvi cerkveni svečanosti v zagrebški katedrali povodom visokega rojstnega dne se klanja podpisani metropolit v svojem imenu, v imenu stolnega kapitija in vse duhovščine zagrebške nadškofije Vašemu kraljevskemu Veličanstvu ter izraža željo, da bi bila ujedinjenja draga domovina SHS vedno srečna in ob Boga blagoslovljena v Ljubljani. — Dr. Ante Bauer, nadškof.

**Beograd, 19. decembra.** Iz Sarajeva je došla nastopna brzjavka: Povodom visokega rojstnega dne izražamo v imenu vseh članov kapitija vrhobosanskega in v imenu vseh duhovnikov vrhobosanske nadškofije Vašemu kraljevskemu Visočanstvu vdano zvestobo. Vsegamogoči naj ohrani Vašo kraljevsko Visokost do skrajnih mej človeškega življenja v diko, srečo in ponos vse Jugoslavije.

**Belgradsko časopisje proti Italiji.**

**Beograd, 19. decembra.** Belgradsko časopisje se intenzivno bavi z vpraša-

njem italijske okupacije in posveča veliko pozornost razmeram na okupiranim ozemljem. Listi odločno obsojajo italijska nasilstva in odklanjajo italijske imperialističke zahteve. »Radniške Novine« pišejo: Jedva smo se osvobodili Avstro-Ogrske, ki je hotela izvesti svoj pohod na Solun, že sega drugi tujev s svojo pohlepno roko po naših krajinah, hoteč si ustvariti baso za svoje prodiranje na Balkan. S tem je nastala nova nevarnost, ne samo za nas, marveč za vse balkanske narode. Najboljša obramba proti temu bi bila federativna zveza vsega Balkana, ker se ni zanašati na velesile, izmed katerih vsaka zaseduje samo svoje egoistične cilje. »Vedernice Novosti« pišejo: Italija hoče stopiti namesto stare Avstro-Ogrske. Ustvarila si bo s tem novo irreident. Kakor pa se ni posrečilo Avstro-Ogrski uničiti Slovane, tako se tudi ne bo posrečilo Italij.

## Srbija v Dubrovniku.

**Dubrovnik, 19. decembra.** Semkaj je prispevilo preko 300 Srbov iz Francije. Prelivalstvo jih je prisrčno sprejelo. Srbi so odšli pred Gundulicev spomenik ter položili na vznožje krasen favorijev venec.

## Rimski pakt neveljavен?

**Rim, 19. decembra.** »Giornale d'Italia«, glasilo ministra zunanjih del Sonnina, razpravlja o takozvanem rimskem paktu, ki so ga svoječasno sklenili zastopniki potlačenih narodov v Avstriji in italijska vlada, in povdaria, da ta pogodba ne velja več, ker jo je Italija sklenila in podpisala pod pritiskom neugodnega vojaškega položaja. Meje se morajo določiti v zmistu točk londonskega dogovora.

## Kongordat med Italijo in Vatikanom.

**Lugano, 19. decembra.** »Giornale d'Italia« javlja, da se je sklenil med italijsko vlado in Vatikanom kongordat, s katerim so ovirane vse onesveti, ki so se širile, da je papež v Rimu.

## Demisija vlade drja Malinova.

**Sofija, 19. decembra.** Ministrstvo drja Malinova je odstopilo. Sestavo novega ministrstva je prevzel dosedanji finančni minister Teodorov, ki prinaša narodni stranki, kateri načeljuje Ivan E. Gešov, tvorec svoječasne balkanske zvezde.

## Brezžična zveza med Varšavo in Parizom.

**Ženeva, 19. decembra.** »Le Temps« javlja, da se je med Varšavo in Eiffelovim stolpom v Parizu vzpostavila brezžična brzjavna zveza.

## Poljske čete v Gdanskem.

**Varšava, 19. decembra.** »Poljsko korespondenčno« javlja, da so se v Gdanskem izkrcale poljske čete.

## Odprava kronske veljave na Madžarskem.

**Budimpešta, 19. decembra.** Listi javljajo, da namerava madžarska vlada po zgledu Češke in Jugoslavije odpravi kronske veljave in je nadomestiti z valuto in frankih.

## Književnost.

**»Sreca Malih«,** napisal Fran Ločniškar, Ljubljana 1918. Založba tiskarnica Maksa Hrovatina. Cena 3 K 30 v. s pošto 4 K. — Znani mladinski pisatelji Fran Ločniškar je pod naslovom »Sreca Malih« napisal nič mnenih, mladini namenjenih povestic, ki se čitajo prav gladko in ki bodo prav primerno čitivo za našo deco. Priporočamo knjižico, ki bo dobrodošla zlasti kot božično darilo. Dobri se v vseh knjigarnah.

**Gogoli, Taras Buliba!** Pesnik Dnjepra, budnik stepa, kaj je slutila tvoja duša, ko si s svojih daljnih temnih sanj postal v Sič kazaka Tarasa. Kazaki hite na počah, balalaika ih spremlja divno. Dnjepri prepeva otočno mogočno pesem, pesem slavné Ukraine. Poslušajte Gogolja, ko vam opisuje skrivnosti te čudovite reke, ko vam s svojo vse obsežno rusko dušo opisuje pravstrano stop. O, koliko resnične lepote!

In tam na bregu reke gori na plameni gromadi Taras,

**Učiteljica vzgojiteljica**, zmožna več hrvatične, veča gospodinjske, želi priti v boljšo družino v mestu ali na deželi. Ponudbe na uprav. "Sloven. Naroda" pod "555 7731".

**Proda se** večja množina manufakturnega stvo išče bivši trgovec, ki se je sedaj vrnil od vojaštva. Cenj. ponudbe pod "Zanesljiva mreža" na uprav. "Slov. Naroda".

**Službo potnika** ali primera zastopnika išče bivši trgovec, ki se je sedaj vrnil od vojaštva. Cenj. ponudbe pod "Zanesljiva mreža" na uprav. "Slov. Naroda".

**Zenitna ponudba**. Gospoda, stara po svetu ženitve poznanja z gospodčinama od 18 do 24 let starima. Ponudbe s slikami pod "Čepica št. 115" pošto ležeče, Jesenice na Gorenjskem. 7784

**Proda se**: 4-00 kock za juho, 30 steklenic po 1 lit. limonadne esence, 20 steklenic po 1/2 lit. limonadne esence, 250 pol Šmirgilevje papirja ter dobro ohranjene enovrstne harmonike in lepa breja molzna koza. Naslov pove uprav. "Slov. Nar." 7795

**Učiteljica**, več slovenčine, nemščine in igranja klavirja, se išče za vzgojiteljico k tem otrokom, od katereh hodi deklica v 4. razred, dečka bi bilo pripravljati za 1. razred. Mesečna plača po dogovoru. Ponudbe s spričevali na naslov: Marijana Komes v Laskem trgu. 7778

**Vino** bele in črno lota 1913-1918, izvrstne kakovosti, najboljih vrst, prodaje na malo in veliko t. t. Slati in drug Sisak, trgovska društvo veletrgovina vinom. Vzorce izdaje in naročbe preizmije čez nekoliko dni zastopnik trgovine v Ljubljani, hotel Union, soba štev. 75.

**Gospod**, več materinega in nemškega jezika perfektno v gorovu in pisavi, bivši avijatik, se želi posvetiti lesni trgovini, ter išče v svetu praktičiranja, pri kakem večjem podjetju mesta. Nastop lahko po novemu letu. Ponudbe pod pošto ležeče: Janko G. Vrh. 7793

**Zidarski mojster**, oblastveno skusen, in koncesioniran, Slovenec, ki namerava otvoriti stavno obrt, vključno prosi županstva in slavno občinstvo mest in trgov države SHS, ki bi porrebovali stavbne podjetnike, naj blagovolijo to sproroti na upravnštvo "Slov. Naroda" po Šifro "Primeren kraj" 7809" do 1. januarja 1919. 7789

**Zenitnik!** Slovenec, 27 let star, vsestransko izobražen, prikupljive znanosti, z malim premoženjem, želi v svetu takojšnje zenite seznaniti s čedno ne nad 24 let staro, trgovsko naobraženo go-podčinko z nekaj premoženjem. Dobra pevka pogoj. Ponudbe s sliko pod "Privatni uradnik 7787" na uprav. "Slov. Nar." 7787

**Proda se**: kredanca, pisalna miza, pianino, salonska svetiljka, eleganten deški plašč, čevlji, lovski muški, kožuhovinast nogorelec, majna vreča za noge, nova artleriška častniška orožna sukna, kuhalnik na petrolej, kuhalni zabol, različne konjske oprave in odeje, vezane »Illustrirt Zeitung«, staro zeleno, steklenice in dr. Vsak dan od 2.-3. pop. Šiška, Vodnikova cesta 97 (Vila Kavsek) 7792

**Zenitna ponudba**. Stavbenik, Slovenski, venec, 26 let star, letni dohodki 8-10.000 K, se želi v suhu ženitve seznaniti z gospodčino ali vdovo z enim otrokom. Pogoji: starost 20-28 let, premoženje najmanj 15.000 kron ali posestvo, torej lahko tudi kmetijskega stanu s potrebnim gospodinjskim izobrazbo. Izkušene so one, ki so služile v vojaških pisarnah. Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, katera se vrne, na upravnštvo "Slov. Naroda" pod Šifro: "Samostenjen stalen podjetnik/7807" do 30. t. m. Najstrožja tajnost.

**Zidarji in težaki** se sprejmejo. Zglasilo naj se: Gosposka ulica 8, pritličje.

**Zenitna ponudba!** Resnega znanja želim z gospodčino ali z nekoliko premoženjem, tudi mlada vdova ni izključena, najraje na deželi. Star 26 let in obrtnik. Ponudbe pod "Resen" postope Restante Jesenice, Gorenjsko. 7777

**Sobna, napisna in druga pleskarska dela** (mirovni materijal) prevzema Ivan Pirker in dr. Ljubljana, Reber Št. 11.

**Proda se:** novo Proshovo kolo z novo pnevmatiko, večja množina boljših novih vreč tri dvojrečne kocije, stroj za čiščenje žita in vrtni sklopni stožci ter delmatinsko vino. — Povpraša se: Prešernova ulica št. 54/L med 4. in 5. uro popoldne. 6479

**Najlepše in najprikladnejše božične in nevoletno darilo** je dravo toaletno milo

od 42 - 84 K tucat. Razpošilja tvrdka F. Šibenik, Izdelki "ADRIJA" Ljubljana, Gosposka ulica štev. 16.

**Naprodaj** sodi in en filter. Več pove A. Brnik, Sv. Florijana ul. I. 7631

**Kupi se** dobro ohranjen, zelo lahek "pugli" ali podoben lahek voz Marija Kaučič, Podbrezje, Gorenjsko. 7761

**Z lonteni peti** in nekaj traverz proda po nizki ceni Martin Jančigaj Zg. Šiška 114 pri Ljublj. 7804

**Ište se služkinja** za vse domače delo. Naslov pove upravn. Slov. Naroda. 7806

**Proda se** večja množina kavinega namestka po nizkih cenah. Kje, pove uprav. "Slov. Nar." 7795

**Visoki usnjati čevlji** št. 38 se ceno pristojno dajo. Sloven. ki trg stev. 2. II. nadstropje. 7623

**Gosti** se kupijo. Dam tudi belo moko ali drugi živeči. Ponudbe z navedbo cene pod "Takoj 7790" na uprav. "Slov. Naroda". 7790

**Bivji podkovski mojster** išče kovačico in ordjen v naj m. Ponudbe na Marija Kresse, Poljanska cesta št. 60. 7771

**Konj na gugalnic**, ka, pripraven za božično darilo, je napravil. Ogleda se lahko v Trnovski ulici 17. 7782

**Dva površnika** zimska, lepa, skoraj nova. Zimske črni in letni listi, zelen moderni kostum itd. je napravil. Več pove posredovalca G. Flux, Gosposka ulica 4. I. nadstr. 7759

**Pisalni stroj** in ena železna peč z vsemi potrebnimi cevimi in kobilicami je napravil. Na ogled jutri od 11. do 12. ure dopoldne na Marije Terezije cesti 6. pritličje, na vogalu hiše. 7762

**20 kg moke** ali 5 kg špeha dam onemu, ki mi preskrbi do februarja v mestu stanovanje, obstoječe in kuhinje ter od dveh do petih sob. Naslov pri uprav. "Slov. Naroda". 7791

**Dobro idoča gostilna** na zelo prometnem mestu blizu Celja tudi pripravljen prostor za trgovino se zemljiščem po nizki ceni proda. Strupi, Celje. 7805

**Vetje skladiste, nico**, v mestu ali v bližini se išče. Ponudbe pod "Skladiste 7742" na upravnštvo "Slov. Naroda". 7742

**Trgovski pomočnik** mešane stoke, ki se je vrnil od vajakov, želi vstopiti v večjo trgovino. Cenjene ponudbe pod "Spretna moč 7676". 7742

**Ekonadstr. manjša hiša** v sosedstvu Ljubljane se prav ugodno in ceno prada. Hiša je pravzaprav za malo trgovino ali obrtnika. Pismene ponudbe pod „Ugoden nakup 7812“ ne uprav. "Slov. Nar." 7812

**Trgovski pomočnik**, vesč špecijske stoke ter deželnih pridelkov, išče mestna, najraje kje na deželi, a tudi v mestu Gre tudi kot skladničnik. Na stopi I-shko z novim letom Dopisi pod "Božič 1918 7775" na upravnštvo "Slov. Naroda". 7755

**Gospodinja**, Hrvatica, 33 godine stara, prost, z večletno praksjo, išče mesta same v tovarnah jugoslovenskega ozemlja. Ponudbe pod "Knjigovoda/7786" na uprav. "Slov. Naroda" po Šifro "Primeren kraj" 7809" do 1. januarja 1919. 7786

**Gospodinja**, Hrvatica, 33 godine stara, želi v svetu takojšnje zenite seznaniti s čedno ne nad 24 let staro, trgovsko naobraženo go-podčinko z nekaj premoženjem. Dobra pevka pogoj. Ponudbe s sliko pod "Privatni uradnik 7787" na uprav. "Slov. Nar." 7787

**Proda se**: kredanca, pisalna miza, pianino, salonska svetiljka, eleganten deški plašč, čevlji, lovski muški, kožuhovinast nogorelec, majna vreča za noge, nova artleriška častniška orožna sukna, kuhalnik na petrolej, kuhalni zabol, različne konjske oprave in odeje, vezane »Illustrirt Zeitung«, staro zeleno, steklenice in dr. Vsak dan od 2.-3. pop. Šiška, Vodnikova cesta 97 (Vila Kavsek) 7792

**Zenitna ponudba**. Stavbenik, Slovenski, venec, 26 let star, letni dohodki 8-10.000 K, se želi v suhu ženitve seznaniti z gospodčino ali vdovo z enim otrokom. Pogoji: starost 20-28 let, premoženje najmanj 15.000 kron ali posestvo, torej lahko tudi kmetijskega stanu s potrebnim gospodinjskim izobrazbo. Izkušene so one, ki so služile v vojaških pisarnah. Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, katera se vrne, na upravnštvo "Slov. Naroda" pod Šifro: "Samostenjen stalen podjetnik/7807" do 30. t. m. Najstrožja tajnost.

**Zidarji in težaki** se sprejmejo. Zglasilo naj se: Gosposka ulica 8, pritličje.

**Zenitna ponudba**. venec, 26 let star, letni dohodki 8-10.000 K, se želi v suhu ženitve seznaniti z gospodčino ali vdovo z enim otrokom. Pogoji: starost 20-28 let, premoženje najmanj 15.000 kron ali posestvo, torej lahko tudi kmetijskega stanu s potrebnim gospodinjskim izobrazbo. Izkušene so one, ki so služile v vojaških pisarnah. Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, katera se vrne, na upravnštvo "Slov. Naroda" pod Šifro: "Samostenjen stalen podjetnik/7807" do 30. t. m. Najstrožja tajnost.

**Zenitnik!** Slovenec, 27 let star, vsestransko izobražen, prikupljive znanosti, z malim premoženjem, želi v svetu takojšnje zenite seznaniti s čedno ne nad 24 let staro, trgovsko naobraženo go-podčinko z nekaj premoženjem. Dobra pevka pogoj. Ponudbe s sliko pod "Privatni uradnik 7787" na uprav. "Slov. Nar." 7787

**Proda se**: kredanca, pisalna miza, pianino, salonska svetiljka, eleganten deški plašč, čevlji, lovski muški, kožuhovinast nogorelec, majna vreča za noge, nova artleriška častniška orožna sukna, kuhalnik na petrolej, kuhalni zabol, različne konjske oprave in odeje, vezane »Illustrirt Zeitung«, staro zeleno, steklenice in dr. Vsak dan od 2.-3. pop. Šiška, Vodnikova cesta 97 (Vila Kavsek) 7792

**Zenitna ponudba**. Stavbenik, Slovenski, venec, 26 let star, letni dohodki 8-10.000 K, se želi v suhu ženitve seznaniti z gospodčino ali vdovo z enim otrokom. Pogoji: starost 20-28 let, premoženje najmanj 15.000 kron ali posestvo, torej lahko tudi kmetijskega stanu s potrebnim gospodinjskim izobrazbo. Izkušene so one, ki so služile v vojaških pisarnah. Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, katera se vrne, na upravnštvo "Slov. Naroda" pod Šifro: "Samostenjen stalen podjetnik/7807" do 30. t. m. Najstrožja tajnost.

**Zidarji in težaki** se sprejmejo. Zglasilo naj se: Gosposka ulica 8, pritličje.

**Zenitna ponudba**. venec, 26 let star, letni dohodki 8-10.000 K, se želi v suhu ženitve seznaniti z gospodčino ali vdovo z enim otrokom. Pogoji: starost 20-28 let, premoženje najmanj 15.000 kron ali posestvo, torej lahko tudi kmetijskega stanu s potrebnim gospodinjskim izobrazbo. Izkušene so one, ki so služile v vojaških pisarnah. Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, katera se vrne, na upravnštvo "Slov. Naroda" pod Šifro: "Samostenjen stalen podjetnik/7807" do 30. t. m. Najstrožja tajnost.

**Zenitna ponudba!** Resnega znanja želim z gospodčino ali z nekoliko premoženjem, tudi mlada vdova ni izključena, najraje na deželi. Star 26 let in obrtnik. Ponudbe pod "Resen" postope Restante Jesenice, Gorenjsko. 7777

**Proda se:** novo Proshovo kolo z novo pnevmatiko, večja množina boljših novih vreč tri dvojrečne kocije, stroj za čiščenje žita in vrtni sklopni stožci ter delmatinsko vino. — Povpraša se: Prešernova ulica št. 54/L med 4. in 5. uro popoldne. 6479

**Najlepše in najprikladnejše božične in nevoletno darilo** je dravo toaletno milo

od 42 - 84 K tucat. Razpošilja tvrdka F. Šibenik, Izdelki "ADRIJA" Ljubljana, Gosposka ulica štev. 16.

**Kožuh** je naprodaj pri krojaču Francu Kreč, Turški trg št. 1 7729

**Gostilna** se vzame v najem ali na razčun. Pismene ponudbe pod "Gostilna/7813" na uprav. "Slov. Nar." 7760

**Skoraj nov koleselj** se prada. Vpraša Podkovski šoli. 7770

**Hiša z vrom** v Ljubljani se prada. Ponudbe na upravn. "Slov. Naroda" pod predmetje 7760\*. 7760

**Plotevinast štedilnik** nov ali že uporabljen, kupljebil, se išče. Sporoči naj se St. Vid nad Ljubljano 16. A Silič. 7797

**Prečiščenje** v bližini Radeč radi majhen zelezen, kupljebil, nadporočil, Ljubljana 6. 7610

**Civilni inženir** se priporoča za izvršitev projektov, stavbno vodstvo. Cenjena pisma pod "Strojnik 7764" na uprav. "Slov. Naroda". 7764

**Sladkor** den. špirit, petrolej ali drugo dam za sol kakor tudi za ciprovce svačilice. Naslov: Cvetko Vratarjevič, pošta predel 27. 7739

**Traverze** (tračnice) razpošilja tvrdka Vinka Vabič, Zalec pri Celju. — Ugodne cene. — Zahtevate ponudbe. 7607

**Neomebljeno sobo** išče bivši trgovec, vdovec brez otrok. Načrtuje pri vdovi ali samostojni gospodinji. Cenjene ponudbe pod "Sobec 7800" na uprav. "Slov. Naroda". 7800

**2 registrirni blagajni** (National Pultschreibcasen) na ceno naprodaj pri Sevc & Komp. Ljubljana. 7633

**Pšenica** se zamenja za sladkor ali proda otoški vožiček. — Kje, pove uprav. "Slov. Naroda". 633